

Kamernieuws juni 2019

Ontleend aan www.sgp.nl en www.christenunie.nl. Bij verschillende berichten staat op de sites zelf nog meer achtergrondinformatie.

ChristenUnie: zwarte lijst voor notoire schenders van godsdienstvrijheid

Door Webredactie op 21 mei 2019 om 06:30

Er moet een Europese zwarte lijst komen van landen die structureel de vrijheid van godsdienst schenden. ChristenUnie-leider Gert-Jan Segers en Europees lijsttrekker Peter van Dalen willen dat landen als Pakistan, China en Saoedi-Arabië én hun politiek leiders te maken krijgen met sancties wanneer ze de vrijheid van godsdienst niet respecteren. Segers en Van Dalen doen hun voorstel vandaag in het Nederlands Dagblad.

Bijdrage SGP over de wet op de lijkbezorging

27 mei 2019 | Tweede Kamer

SGP-Kamerlid Roelof Bisschop heeft in een nota-overleg over begraven de aandacht van minister Ollongren gevraagd voor het begraven van kinderen na een zwangerschap van minder dan 24 weken.

Na het erkennen van doodgeboren kinderen in de basisregistratie zou het ook zonder beperking mogelijk moeten zijn voor ouders die dat willen hun kindje te begraven en een gedenkplek ervoor in te richten. De minister heeft toegezegd dat ze hier in het kader van de evaluatie over de Wet op de lijkbezorging naar gaat kijken.

Ook vroeg hij opnieuw aandacht voor de enorme toename van de tarieven voor begraven in sommige gemeenten. Voor mensen met minder geld is het onbetaalbaar om te kiezen voor begraven in plaats van cremieren.

De SGP kiest in lijn met de klassiek-christelijke traditie voor begraven als norm voor respectvolle omgang met hen die ons lief zijn. Het begraven van onze overledenen maakt zichtbaar dat de dood niet het laatste woord heeft, maar een wachten is op de opstanding uit de doden. We hebben dan ook geen behoefte aan alternatieve methoden, waarbij verbranding of vernietiging het uitgangspunt is. We willen graag een aantal aandachtspunten naar voren brengen.

Tarieven

De tarieven voor begraven zijn ontstellend hoog geworden en nemen nog steeds toe.. Voor mensen met weinig geld is het in sommige gemeenten onbetaalbaar. De SGP vindt het de hoogste tijd dat hier verandering in komt. Hoe ver is de minister met het onderzoek om de motie uit te voeren die vraagt om het betaalbaar houden van begraven? Dat is iets anders dan alleen het 'verbeteren van de informatievoorziening aan gemeenten. Maakt de vraag in hoeverre de hoge kosten een verklaring zijn voor het stijgende percentage van crematies? (Motie?) Is de minister ook bereid om te bezien hoe er tegemoet gekomen kan worden aan wensen naar een zgn. 'eeuwigdurend grafrecht'?

Opsporing misdrijven

Mevrouw Den Boer geeft in haar nota aan dat uit as geen DNA meer te halen is. Dat is anders dan in het verleden werd aangenomen. Dat betekent dus dat na crematie geen mogelijkheid meer is om achteraf alsnog vast te stellen of er sprake is van een misdrijf, zoals bij begraven. Aan de hand van het argument van de initiatiefnemer zou ik daarom aan de minister willen vragen of het zó snel cremieren van mensen eigenlijk wel verantwoord is. En hoe zit dat bij initiatieven als resomeren, cryomeren (vriesdrogen) etc.?

Nieuwe technieken

Er zijn diverse onderzoeken geweest naar nieuwe technieken. De SGP vindt dat er niet te gemakkelijk meegegaan moet worden in de 'juichende' verhalen over de duurzaamheid ervan. We hopen dat de Gezondheidsraad komt met een advies waarin werkelijk naar alle aspecten gekeken wordt. Natuurlijk is het bij alle vormen van lijkbezorging belangrijk om de gevolgen voor het milieu te verkleinen. Maar dan moeten bij onderzoek wel werkelijk alle kosten (productie materialen etc.) meegenomen worden. Het is bijvoorbeeld niet echt logisch te veronderstellen dat kisten bij resomeren tot 50 keer gebruikt worden. En de gevolgen voor de arbeidsomstandigheden van het personeel door het gebruik van schadelijke stoffen blijven natuurlijk ook meewegen.

Begraven jonge kinderen

Van de minister zou ik graag nog een reactie willen op een punt dat me nog te binnen schoot. De branchevereniging van uitvaartondernemingen pleit ervoor om in het verlengde van de mogelijkheid om doodgeboren kinderen, een foetus, te laten registreren in de Basisregistratie Personen, ook teraardebestelling mogelijk te maken, dus om te begraven en ook een gedenkplek in te richten. Hoe staat de minister daar tegenover? Kan dat meegenomen worden in de voorbereiding op de herziening van de Wet op de lijkbezorging?

Aantal praktische punten

- Goed om mogelijk te maken moeder en kind/doodgeboren tweelingen samen te begraven.
- Belangrijk om ook administratief niet te spreken over een 'lijk' op formulieren, maar over overleden (met naam) - zeker ook bij doodgeboren kinderen waar de SGP al eerder naar vroeg.
- Belangrijk om goed toezicht te hebben op wijze van grafruimen. Ook met respect en met duidelijkheid voor nabestaanden.

ChristenUnie vraagt minister om maatregelen tegen misbruik van meisjes met anorexia

Door Webredactie op 31 mei 2019

Alarmerend onderzoek van het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel (CKM) over seksueel misbruik door pro-anorexia-coaches

Vandaag kwamen er via de NOS onderzoek van het CKM naar buiten over meisjes met anorexia van wie seksueel misbruik wordt gemaakt door zogenaamde 'pro-anorexia-coaches'. "Deze afschuwelijke praktijk moet bestreden worden en wij vragen de minister om dit misbruik actief tegen te gaan", zegt ChristenUnie kamerlid Nico Drost.

Op internet bieden pro-anorexia-coaches zich aan om meisjes op een dwingende manier te helpen af te vallen. Ze doen dit op pro-anorexiasites waar meisjes elkaar tips geven om te vermageren. Het blijkt dat onder deze coaches ook mannen zijn met seksuele bedoelingen.

Drost: "Het is afschuwelijk als op deze manier misbruik wordt gemaakt van kwetsbare meisjes. Wat deze 'coaches' doen bij het 'helpen' met afvallen, is schadelijk voor de gezondheid en moeten we tegengaan. Het is misschien wel de laagste vorm van misbruik als dit mannen blijken te zijn die ook nog seksuele bedoelingen hebben.

"Wij zullen vragen indienen bij minister Grapperhaus van Justitie en Veiligheid om hem aan te sporen om snel actie te ondernemen tegen dit misbruik. Daarnaast zullen we hem vragen of een verbod op deze websites mogelijk is. Op zijn minst kan er in gesprek worden gegaan met de platforms waarop deze misbruikers actief zijn, zij hebben ook een verantwoordelijkheid. Tenslotte willen we weten of mannen strafbaar zijn voor het

afdwingen van dit fotomateriaal. We willen ook dat er prioriteit wordt gegeven aan de aanpak van deze specifieke vorm van kindermisbruik

“Naast de strafrechtelijke aanpak moet de minister meer investeren in voorlichting voor kinderen en ouders zodat mensen zich bewust zijn van de risico’s van dit soort sites.”

ChristenUnie: maatregelen nodig tegen haatzaaiende anti-Israël demonstraties

Door Webredactie op 6 juni 2019

Het kabinet moet zich met kracht uitspreken tegen anti-Israël demonstraties waarin wordt gepleit voor de ondergang van de staat Israël. Dat bepleiten ChristenUnie Kamerleden Nico Drost, Joël Voordewind en Gert-Jan Segers in Kamervragen naar aanleiding van een demonstratie in Den Haag afgelopen zondag.

Drost: “Wat tijdens dat protest werd geroepen, zie ik als haatzaaien. Ik verbaas me er over dat de politie de demonstratie niet beëindigde. Ik wil graag een heldere uitspraak van het Kabinet zodat dit zich niet nog eens herhaalt.”

Volgens berichten in de media was Iran betrokken bij de organisatie van deze demonstratie. De ChristenUnie vraagt opheldering aan het kabinet over de rol van Iran. “Als Iran inderdaad betrokken was, werden onze vrijheden hier misbruikt door een onvrij regime om een boodschap van haat uit te dragen”, zegt ChristenUnie kamerlid Joël Voordewind. “Een diplomatieke reactie is dan wel het minste wat het kabinet kan doen.”

De ChristenUnie vraagt het kabinet om maatregelen zodat bij toekomstige demonstraties sneller duidelijk is of er haatzaaiende teksten klinken. “Door te zorgen voor de aanwezigheid van een tolk kunnen uitingen in een vreemde taal sneller worden geduid en kan de politie eerder ingrijpen”, aldus Drost.

De ChristenUnie Kamerleden stellen vandaag hun Kamervragen aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie, de minister van Justitie en Veiligheid en de minister van Buitenlandse Zaken.

Kamervragen

Vragen van de leden Drost, Voordewind, en Segers (allen ChristenUnie) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de minister van Justitie en Veiligheid en de minister van Buitenlandse Zaken over de berichten Iraans anti-Israëlprotest bereikt ook westerse steden en Michael Jacobs opnieuw aangehouden en gearresteerd

1. Heeft u kennis genomen van de berichten Iraans anti-Israëlprotest bereikt ook westerse steden[1] en CIDI: Stop haatdemonstraties Iraans regime in Nederland[2] en de uitlatingen als “Boycot Israël”, “Weg met Israël”, “Weg met Amerika” en “Down, down, Israel” die tijdens deze demonstratie zijn gedaan?

2. Deelt u de opvatting van de ChristenUnie dat deze oproepen voor de ondergang en beëindiging van de staat Israël, als enige Joodse staat, en voor de ondergang van de Verenigde Staten, gezien mogen worden als het aanzetten tot haat? Zo ja, welke consequenties zijn hieraan verbonden? Zo nee, welke kwalificatie geeft u dan aan deze uitlatingen? Zijn er verder strafbare feiten geconstateerd?

3. Kunt u zich voorstellen dat de aanwezige politie, op basis van genoemde uitlatingen, had gekozen voor beëindiging van de demonstratie? Zo nee, bij welk soort uitlatingen zou hier wat de regering betreft wél sprake zijn van moeten zijn?

4. Was bij de demonstratie een politieagent dan wel een tolk aanwezig die ook de niet-Nederlandse uitlatingen kon verstaan en duiden? Zo nee, hoe staat u tegenover de suggestie om gemeenten, in elk geval de gemeente Den Haag, te verzoeken dit in de

toekomst wel te doen bij demonstraties waar politie aanwezig is en waarbij redelijkerwijs kan worden aangenomen dat (ook) uitlatingen in een vreemde taal worden gedaan?

5. Kan u ingaan op de stelling van het CIDI dat sprake is van betrokkenheid van het Iraanse regime bij de organisatie van deze demonstratie? Zijn er redenen om eventuele betrokkenheid uit te kunnen sluiten? Deelt u de lezing van de ChristenUnie dat, indien dit het geval is, hier sprake zou zijn van het misbruiken van onze vrijheden door een onvrij regime om een boodschap van haat op Nederlands grondgebied te kunnen uitdragen?

Wat zou, wat het kabinet betreft, hier een gepaste reactie op zijn?

6. Bent u bereid deze vragen te beantwoorden voor het Algemeen Overleg Demonstratie van 3 juli?

[1] <https://www.elsevierweekblad.nl/buitenland/achtergrond/2019/06/den-haag-londen-berlijn-toneel-van-iraanse-anti-israeldemos-691521/>

[2] <https://www.cidi.nl/cidi-stop-haatdemonstraties-iraans-regime-in-nederland/>

Mijn bijdrage aan de huiskameravond over sociale ongelijkheid

Door Eppo Bruins op 8 juni 2019

Als je voor een dubbeltje geboren bent, bereik je nooit een kwartje....

Louis Davids zong het in 1935. Maar wie had kunnen bevroeden dat na de tweede wereldoorlog zo'n herverdeling van welvaart zou plaatsvinden. Echte armoede en honger werden uitgedreven en ook arbeiders hoefden niet meer alleen te dromen van huisje, boompje, beestje, maar zelfs autootje en vakantietje werden bereikbaar. De laatste 15 à 20 jaar, zien we echter een nieuwe ongelijkheid ontstaan.

Sinds het begin van deze eeuw is het langzamerhand weer steeds belangrijker geworden waar je wieg staat. Er is een groeiende ongelijkheid tussen kinderen van hoog- en laagopgeleide ouders. Daarbij gaat het vaak over de groeiende ongelijkheid tussen vermogenden en onvermogenden. En de lage belasting op bedrijfsovernames en op erfenissen maakt dat ook hier de plek van je wiegje allesbepalend is voor de vraag of je ooit van een dubbeltje een kwartje zult bereiken.

Er is nog meer ongelijkheid, zoals tussen de MKB-er met personeel met enerzijds ZZP'ers die hen op loonkosten wegconcurreren en anderzijds multinationals, die ondanks miljardenwinsten, geen euro winstbelasting betalen.

Maar ik wil inzoomen op een andere ongelijkheid: de ongelijke belasting van gelijke inkomens. Want als er één land in de wereld is dat gelijke bruto-inkomens ongelijk belast, dan is het Nederland wel. Op individueel niveau en op huishoudenniveau al helemaal.

Mag ik jullie voorstellen aan Familie Doorsnee:

Frank en Evelien, getrouwd, en ze hebben 2 zoons. Sam en Mees. Sam is 8 en Mees is 5. O ja, en ze hebben een hond: Max, een golden retriever. Frank wilde dat graag, maar het is vooral Evelien die drie keer per dag kan stofzuigen want het beest verhaart nogal. Frank en Evelien zijn 10 jaar getrouwd, ze hebben een leuk koophuis net mooi in de huizendip kunnen kopen voor 2,5 ton. Frank verdient 40.000 bruto, Evelien werkt parttime en verdient 20.000. Familie Doorsnee.

Alleen... hun huwelijk loopt niet zo lekker. Wat zou je ze adviseren?

Een normaal advies zou zijn: joh, wat naar om te horen, doe er alles aan je huwelijk te redden en te zorgen dat het beter loopt en denk vooral aan je kinderen.

Een goed fiscaal advies zou zijn: interessant, dat biedt mogelijkheden. Scheiden is voor

jullie fiscaal namelijk buitengewoon interessant, zeker als je allebei 1 kind onder je hoede neemt. Bij jullie inkomensniveaus krijg je dan beide als alleenstaande ouder super veel kindgebonden budget dankzij de lagere huishoudinkomens na scheiding en vooral dankzij de alleenstaande ouderkop van meer dan 3000 euro voor beide. Verder is alimentatie fiscaal aftrekbaar. En dit voordeel zou nog veel groter worden als het om een eenverdienershuishouden zou gaan. In dat geval krijgt de niet-verdienende partner recht op een bijstandsuitkering en daarmee op de maximale algemene heffingskorting van 2500 euro per jaar.

Kortom, zoek een leuk sociaal huurflatje voor Evelien (huursubsidie bij een inkomen tot 25000 euro) en ga uit elkaar.

Naar aanleiding van dit absurde en cynische voorbeeld over hoe interessant scheiden kan zijn vanuit louter fiscaal perspectief (en ja, er zijn daadwerkelijk mensen die op dit moment scheiden omdat dat fiscaal zo gunstig is!), is heel veel te zeggen over hoe onze huidige inkomstenbelasting eruitziet en hoe fiscaal instrumentalisme het belastingstelsel vooral de afgelopen 10 jaar volstrekt ondoorzichtig heeft gemaakt.

Er is een woud van heffingskortingen ontstaan, knoppen om aan te draaien om arbeidsparticipatie te bevorderen, lage inkomens te bevoordelen, werkenden te bevoordelen. Waardoor het in individuele gevallen zo kan zijn dat een alleenstaande met minimumloon en een kind meer overhoudt dan een gezin met modaal inkomen waar één ouder fulltime werkt en de ander de opvoeding van de kinderen voor z'n rekening neemt.

De werkelijkheid in Nederland is inmiddels zo dat de meeste kinderen die in armoede opgroeien hebben tenminste één werkende ouder. Overigens zijn daar de belastingen niet de hoofdoorzaak - vaak gaat het om alleenstaande ouders die van onzeker baantje naar onzeker baantje hoppen, of banen stapelen om te overleven. Dat geeft in ieder geval aan dat de werkende te lang onzichtbaar is geweest in het beleid van vorige kabinetten.

Rutte zei in 2010 "als links het voor het zeggen krijgt, hebben we straks inkomensafhankelijke krentenbollen". En Hans Spekman werd beroemd met zijn uitspraak "Nivelleren is een feest" in 2012.

Beide heren en de politiek ter linker- en ter rechterzijde zijn voortdurend bezig met dat fiscale gestuur om enerzijds macro een evenwichtig inkomensbeeld te realiseren en anderzijds de arbeidsparticipatie van de minstverdienende partner zo veel mogelijk te prikkelen.

En door bij dat macrobeeld eigenlijk vooral te letten op "is het een nivellerend of denivellerend regeerakkoord", werd jarenlang de middenklasse vergeten, de werkenden, de gewone gezinnetjes. Die veel dragen, weinig vragen en nooit klagen.

Macro klopt het allemaal tot in de puntjes, maar micro zijn er enorme verschillen ontstaan. Verschillen die ik als politicus onmogelijk kan uitleggen en voor mijn rekening kan nemen.

Waarom zijn die verschillen tussen huurders in de vrije sector en woningeigenaren, tussen zzp'ers versus werknemers, eenverdieners versus tweeverdieners en vermogenden versus onvermogenden zó groot in ons land? Ik kan en wil dit niet langer uitleggen en ik wil een stelsel dat uitlegbaar en rechtvaardig is. Ons belastingstelsel moet radicaal op de schop.

En belastingen zijn niet waardenvrij. Belastingen zijn ideologie. Het gaat om rechtvaardigheid. Rechtvaardigheid gaat om moraal. En moraal gaat om je mensvisie en je maatschappijvisie. Voor mij als ChristenUnie politicus heeft een rechtvaardig belastingstelsel daarom de volgende zes kenmerken:

- +gelijke inkomens gelijk belasten, naar draagkracht
- +rendement op vermogens gelijk belasten, onafhankelijk van oorsprong
- +consumptie belasten op grond van de vervuiler betaalt
- +fiscale prikkels aanpakken zodat ze niet evident onrechtvaardig uitpakken
- +we zijn helemaal klaar met fiscaal spijbelen

en zeker niet de onbelangrijkste:
+we willen een menswaardige bodem voor de meest kwetsbaren.

Van der Staaij over 'demonstraties' bij abortusklinieken

11 jun. 2019 | Tweede Kamer

Lees hier de bijdrage van SGP-voorman Kees van der Staaij aan het Kamerdebat over 'demonstraties' bij abortusklinieken.

Wanneer je ongewenst zwanger bent, kunnen heel veel vragen je bezig houden. Hoe moet het financieel? Met mijn relatie? Met mijn werk? Uit heel wat ervaringsverhalen heb ik gehoord dat vrouwen soms enorm onder druk worden gezet om het kindje weg te laten halen. Dat is een ernstig en schrijnend probleem. Wat is het belangrijk dat hier oog voor is. Wat is het belangrijk dat vrouwen eerlijke informatie onder ogen te krijgen over alternatieven voor abortus. Dat er echte aandacht is voor hun nood, en echte oplossingen worden geboden voor onderliggende problemen waar zij mee te maken hebben.

Ik heb daarom heel veel waardering voor mensen die zich belangeloos inzetten voor ongewenst zwangere vrouwen. Ik denk aan de website www.erishulp.nl. Maar ik denk ook aan de vele wakers bij abortusklinieken, die op een respectvolle en integere manier hulp aanbieden aan vrouwen die daarvoor openstaan. Iedere week gaan er wel een paar vrouwen in op dat hulpaanbod. Dat toont aan dat vaak veel mis is in het daadwerkelijk bespreken en aanbieden van hulpverlening. De SGP bepleit dat **daar veel meer werk van gemaakt wordt**. Ziet de minister dit punt ook?

Over die wakers bij klinieken is de afgelopen maanden veel ophef ontstaan. Er zijn in de media – en ook door partijen hier in dit huis – stevige bewoordingen gebruikt. Er zou sprake zijn van intimidatie. Agressie. Toename van demonstraties.

Het is zaak om feiten en fabels helder van elkaar te onderscheiden. De minister schrijft (brief 6 mei) dat 'het aantal signalen dat vrouwen zich geïntimideerd voelt, helaas toeneemt.' Waar baseert de minister dit precies op? Er zijn de afgelopen jaren zeer zelden klachten of incidenten bij gemeenten en bij de politie gemeld rondom demonstraties bij abortusklinieken (brief 11 juni).

Als je de feiten eerlijk op een rijtje zet, zie ik vooral een toenemende ergernis en actiebereidheid bij een organisatie als het Humanistisch Verbond. Dat is echt iets heel anders.

Terecht geeft de minister aan dat ergernis over een opvatting nooit een grond kan zijn om een demonstratie te beperken (brief 11 juni). Ik zou zeggen sta daar dan ook voor, ga niet mee in het zoeken naar sluiptwegen om dat recht toch in te perken. En als er plaatselijk problemen zijn, bespreek dat gewoon plaatselijk en los dat gewoon in onderling overleg op. Dat kan ook.

In Nederland hechten we veel waarde aan de vrijheid om te betogen – óók als de boodschap confronterend is. Er mag luid en duidelijk gezegd worden dat de beschermwaardigheid van het leven in Nederland onder druk staat. Sterker nog, de SGP deelt die opvatting zelf ook. Het is een trieste werkelijkheid in Nederland vandaag dat zo schrijnend weinig bescherming wordt geboden aan ongeborn menselijk leven. Daar ligt wel een taak en verantwoordelijkheid voor de regering, voor de Tweede Kamer. Mijn

oproep is: laten we daar wat aan doen!

Leven in de knop

Door Carla Dik-Faber op 12 juni 2019

Gisteravond voerde ik in de Tweede Kamer het debat over een beladen en emotioneel onderwerp, namelijk abortus.

Ten eerste beladen, omdat het voer is voor een ideologisch en ethisch geladen politiek debat, waarbij de verschillen tussen partijen groot zijn. Ten tweede ook emotioneel, omdat het gaat over vrouwen in een moeilijke fase van hun leven. Zij staan voor de keuze om hun onbedoelde zwangerschap uit te dragen of te beëindigen. Een ongelooflijk groot dilemma.

Vanwege dat eerste, de politieke beladenheid, worden nuances soms al te snel uit het oog verloren. Vanwege het tweede, de emotionele en ethische lading, is het belangrijk om zorgvuldig te blijven spreken. Een toon, een woordkeuze, die passend is. Die niet makkelijk praat over vrouwen die een moeilijke tijd doormaken. Die anderzijds oog heeft voor dat wat beschermwaardig is: het leven.

In die zin past ons meer een goed gesprek, dan een verhit debat. Want alleen zo kunnen we recht doen aan de kwetsbare positie van vrouwen die onbedoeld zwanger zijn én aan de onschatbare waarde van het ongebooren leven.

Lokaal

Het is dan geen geheim dat de ChristenUnie geen voorstander is van de abortuswetgeving in ons land. Ik ga ook niet doen alsof dat ineens anders is.

Ik constateer wel dat dit een wettelijk recht is waar vrouwen in ons land een beroep op kunnen doen. En dus is er geen grond om hen de toegang tot abortus te beletten.

Aan de andere kant is er in ons land de vrijheid om te demonstreren. Om je uit te spreken, om een helpende hand uit te steken. Ook als het gaat om demonstraties bij abortusklinieken.

Demonstratie mag dus, intimidatie niet.

De minister heeft in zijn brieven helder uiteengezet dat de Wet openbare manifestaties, met onder meer de kennisgevingsplicht, gemeenten genoeg handvatten biedt om hier op een goede manier handen en voeten aan te geven.

Ik weet niet of dit direct leidt tot een goed gesprek, maar we doen daarmee in ieder geval recht aan de opvattingen die er in de samenleving bestaan.

Een voorbeeld van een goed gesprek, is het gesprek dat de minister is aangegaan met gemeenten, met abortusklinieken en met organisaties van demonstranten. Dat is wat het Rijk kan doen: het gesprek faciliteren en dit overleg vormgeven.

Want ook als kliniek en demonstrant elkaar nooit helemaal zullen begrijpen, is het belangrijk om om de tafel te gaan, om een werkbare oplossing te vinden waarin recht wordt gedaan aan beide. De situatie is lokaal verschillend en daarom is het belangrijk dat er lokaal maatwerk wordt geleverd.

Om aan beide recht te doen, is in Rotterdam gekozen voor een bufferzone. Dat lijkt daar een werkbare oplossing te zijn, op andere plekken zijn wellicht andere oplossingen

denkbaar.

Landelijk

Ook de Wet afbreking zwangerschap noemt beide kanten. Ja, het recht om in een noodsituatie te kiezen voor afbreking van de zwangerschap. Maar óók dat dit altijd afgewogen moet worden tegenover de beschermwaardigheid van het leven.

Het is goed dat dit kabinet de handschoen heeft opgepakt om de Wet afbreking zwangerschap te evalueren.

Het is belangrijk dat dit zorgvuldig gebeurt, dat ondanks alle politieke verschillen, er eindelijk een evaluatie van de wet komt. Ook daar zullen we dan verder over spreken. Ook dan hoop ik dat we dat op zo'n manier doen dat we elkaar zo bejegenen dat we verschillen kunnen uitspreken zonder 'toondoof' te zijn.

Dat woord 'toondoof' heb ik niet zelf bedacht. Rosanne Hertzberger gebruikte het onlangs in een column in NRC, die bij mij ook wel wat losmaakte. Ik denk niet dat ze ChristenUnie stemt of dezelfde opvatting over abortus heeft zoals die bij de ChristenUnie in het verkiezingsprogramma staat. Maar zij schreef, in reactie op andere stukken met bijvoorbeeld titels als 'Ode aan abortus' een eigen stuk en zei daarin het volgende:

“Ik begrijp de opluchting en de waardering voor de goede warme zorg die ze [onbedoeld zwangere vrouwen] ontvingen in hun penibele situatie. Een ramp werd afgewend. Tegelijkertijd zijn de stukken toondoof. De stukken lezen als 'opgeruimd staat netjes' en 'niets om je voor te schamen'. Pijnlijk om vrouwen een rondedansje te zien doen rondom abortussen. Terwijl uiteindelijk abortus toch gewoon falen is. De samenleving faalde in het bieden van betere anticonceptie en voorlichting en een gelijk spelveld tussen man en vrouw. De individuen faalden door niet beter op te letten en onbeschermd seks te hebben. En uiteindelijk blijft abortus het breken van leven in de knop.”

Ik denk dat erkenning van dat leven in de knop én de soms kwetsbare situatie waar vrouwen die onbedoeld zwanger zijn in kunnen zitten een onderstreping zijn van het belang van:

- +Goede hulpverlening, goede voorlichting, een echt helpende hand,
- +Een goede evaluatie van de huidige wetgeving met oog voor vrouwen en met oog voor ongeboren leven en
- +Een goed gesprek. Laten we daar met elkaar aan werken.

Onacceptabel dat in AZC gebedsoproep wel mag, maar Bijbelstudie niet

13 jun. 2019 | Tweede Kamer

“Als christelijke asielzoekers in het AZC samen met anderen een Bijbelstudie willen doen, dan mag het COA hen geen beperkingen opleggen.” Dat vindt SGP-Kamerlid Roelof Bisschop.

Hij wil dat de regering in gesprek gaat met het COA over het bericht van het Reformatorisch Dagblad dat in AZC Gilze-Rijen gezamenlijke Bijbelstudie niet zou zijn toegestaan.

Bisschop: “Hier wordt met twee maten gemeten. Vorig jaar november heb ik nog aandacht gevraagd voor het feit dat in AZC's regelmatig islamitische gebedsoproepen door de slaapzalen klinken. Ook 's morgens vroeg. Asielzoekers uit islamitische landen zijn vaak onaangenaam verrast als ze juist in een toevluchtsoord als het AZC weer die oproep horen. De regering antwoordde toen dat islamitische asielzoekers dat mogen,

mits ze het kleinschalig houden, op hun telefoon bijvoorbeeld. Ik vind het onbegrijpelijk dat zoiets wél is toegestaan, maar een gezamenlijke Bijbelstudie van een paar christelijke asielzoekers niet.”

Het SGP-Kamerlid wil opheldering en stelt daarom schriftelijke vragen aan de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Schriftelijke vragen van het lid Bisschop (SGP) aan de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over het bericht 'Te veel beperkingen voor Bijbelstudie in AZC'.

1. Heeft u kennisgenomen van het bericht 'Te veel beperkingen voor Bijbelstudie in AZC' (Reformatorisch Dagblad, 13 juni 2019).
2. Klopt het dat gezamenlijke Bijbelstudie niet is toegestaan in AZC Gilze-Rijen?
3. Deelt u de mening dat het onwenselijk is dat een vrijwillige, gezamenlijke Bijbelstudie van asielzoekers, op hun eigen bewonerskamer in een AZC, door COA niet toegestaan zou worden omdat dit inbreuk zou plegen op de persoonlijke levenssfeer van andere asielzoekers?
4. Deelt u de mening dat wanneer gezamenlijke Bijbelstudie van asielzoekers niet is toegestaan de vrijheid van godsdienst in het geding is?
5. Hoe verhoudt het verbod op Bijbelstudie zich tot het gegeven dat zelfs vormen van islamitische gebedsoproepen toegestaan zijn in AZC's?
6. Kunt u toelichten wat de Handreiking Levensbeschouwing (2018) van het COA zegt over een dergelijke vorm van Bijbelstudie en bent u bereid om deze Handreiking met de Kamer te delen?
7. Bent u bereid om met het COA in gesprek te gaan over de wijze waarop het artikel 12 van het COA-bezoekersreglement en de Handreiking Levensbeschouwing toepast en de Kamer hierover te informeren?